

Science
Conference
2026

13–14 Feb 2026

International **scientific and practical conference**

- 1. Scientific technologies**
- 2. Economy**
- 3. Finance**
- 4. Mathematical analysis**
- 5. Technical sciences**
- 6. Pedagogy**
- 7. Psychology**
- 8. Philosophy**
- 9. Natural Sciences**

zenodo

OpenAIRE | EXPLORE

www.d-pressa.com

International scientific and practical conference

Part 1
February 2026

Collection of Scientific Works

© International scientific and practical conference. 2026.

O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA RUS TILINING O'RNI VA IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI

Ernazarova. M. N

O'zMU JF o'qituvchisi

Ismatov. J. I

O'zMU JF 1- kurs talabasi

Annotatsiya. Mazkur maqolada O'zbekiston iqtisodiyotida rus tilining o'rni hamda uning iqtisodiy samaradorlikka ta'siri kompleks tarzda tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida rus tilining tashqi savdo aloqalari, investitsiya jarayonlari, mehnat bozori va xizmat ko'rsatish sohasidagi funksional ahamiyati aniq faktlar asosida yoritiladi. Shuningdek, rus tilini bilish orqali iqtisodiy subyektlar o'rtasida kommunikatsiya samaradorligi oshishi, tranzaksiya xarajatlari kamayishi va iqtisodiy jarayonlarning tezlashishi ilmiy jihatdan asoslab beriladi. Maqolada rus tilining nafaqat aloqa vositasi, balki iqtisodiy rivojlanishga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi muhim omil ekanligi xulosalanadi.

Kalit so'zlar. Iqtisodiyot, rus tili, samaradorlik, savdo, investitsiya, mehnat bozori, kommunikatsiya.

KIRISH.

Bugungi globallashuv jarayonida iqtisodiy rivojlanish ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, ulardan biri til omilidir. Xususan, xalqaro iqtisodiy aloqalar kengayib borayotgan bir davrda xorijiy tillarni bilish iqtisodiy samaradorlikni oshiruvchi muhim resurs sifatida qaralmoqda.

O'zbekiston iqtisodiyoti ham ochiq bozor tamoyillari asosida rivojlanib, tashqi savdo va investitsiyalar hajmini oshirib bormoqda. Shu jarayonda rus tilining roli alohida ahamiyat kasb etadi.

Rus iqtisodchi olimi Григорий Мэнкью o'z asarlarida iqtisodiy aloqalarda axborot va kommunikatsiyaning ahamiyati yuqori ekanligini ta'kidlaydi. Aynan shu nuqtai nazardan rus tili O'zbekiston uchun strategik kommunikatsiya vositasi hisoblanadi.

ASOSIY QISM.

Zamonaviy iqtisodiyotda til faqat kommunikatsiya vositasi emas, balki iqtisodiy samaradorlikni belgilovchi muhim resurs sifatida qaraladi. O'zbekiston sharoitida rus tili ana shunday funksional ahamiyatga ega bo'lgan tillardan biridir. Ayniqsa, mamlakatning tashqi iqtisodiy aloqalarida rus tilining roli sezilarli darajada yuqori.

Birinchidan, O'zbekistonning tashqi savdo tuzilmasida Rossiya Federatsiyasi yetakchi o'rinlardan birini egallaydi. So'nggi yillarda ikki davlat o'rtasidagi savdo aylanmasi milliardlab AQSH dollariga yetgani kuzatilmoqda. Bu esa iqtisodiy aloqalarning intensivligini ko'rsatadi. Ushbu jarayonda rus tilini bilish biznes subyektlariga bevosita aloqa o'rnatish imkonini beradi. Natijada vositachilarga bo'lgan ehtiyoj kamayadi, bu esa tranzaksiya xarajatlarini qisqartiradi va iqtisodiy samaradorlikni oshiradi.

Ikkinchidan, investitsion hamkorlik nuqtai nazaridan ham rus tilining ahamiyati katta. O'zbekistonda Rossiya kapitali ishtirokidagi ko'plab qo'shma korxonalar faoliyat yuritmoqda. Energetika, qurilish, sanoat va transport sohalarida amalga oshirilayotgan loyihalar bevosita ikki tomonlama aloqalarga bog'liq. Rus tilini bilgan mutaxassislar investitsiya jarayonlarida faol ishtirok etib, muzokaralarni tezlashtiradi va hujjatlashtirish jarayonlarini soddalashtiradi. Bu esa loyihalarining amalga oshirish muddatini qisqartirib, iqtisodiy natijadorlikni oshiradi.

Uchinchidan, mehnat bozori nuqtai nazaridan rus tilining iqtisodiy qiymati juda yuqori. O'zbekiston fuqarolarining katta qismi Rossiya mehnat bozorida faoliyat yuritadi. Ularning asosiy kommunikatsiya vositasi rus tili hisoblanadi. Rus tilini mukammal bilgan ishchilar yuqori malakali ish o'rinlariga joylashish imkoniga ega bo'ladi va nisbatan yuqori daromad topadi. Bu esa mamlakatga kelib tushadigan pul o'tkazmalarining hajmini oshiradi. Ma'lumki, pul o'tkazmalari O'zbekiston iqtisodiyotida muhim rol o'ynaydi va ichki iste'mol hamda iqtisodiy barqarorlikni qo'llab-quvvatlaydi.

To'rtinchidan, ilmiy va axborot resurslariga kirish imkoniyati ham iqtisodiy samaradorlik bilan bevosita bog'liq. Rus tilida iqtisodiyot, moliya, marketing va menejment sohalariga oid keng ilmiy adabiyotlar mavjud. Rus tilini bilgan mutaxassislar ushbu bilimlardan foydalanib, o'z faoliyatini yanada samarali tashkil etadi. Natijada korxonalar faoliyatida innovatsion yondashuvlar paydo bo'ladi va raqobatbardoshlik darajasi oshadi.

Beshinchidan, xizmat ko'rsatish sohasida rus tilining ahamiyati alohida ta'kidlash lozim. Turizm, savdo va transport xizmatlarida rus tilini bilish mijozlar bilan samarali ishlash imkonini beradi. O'zbekistonga kelayotgan xorijiy turistlarning katta qismi rus tilini tushunadi yoki undan foydalanadi. Shu sababli rus tilida xizmat ko'rsatish darajasi yuqori bo'lgan korxonalar ko'proq mijoz jalb qiladi va daromadini oshiradi.

Shuningdek, rus tili raqamli iqtisodiyot sharoitida ham muhim ahamiyat kasb etmoqda. Internetda rus tilidagi iqtisodiy, texnologik va biznes resurslar hajmi katta bo'lib, bu bilimlar bazasi mutaxassislar uchun qo'shimcha imkoniyat yaratadi. IT, marketing va onlayn savdo sohalarida rus tilini bilish yangi bozorlarga chiqish imkonini kengaytiradi.

Umuman olganda, rus tilining iqtisodiyotdagi o'рни ko'p qirrali bo'lib, u savdo, investitsiya, mehnat bozori, ilm-fan va xizmat ko'rsatish sohalarida samaradorlikni oshirishga xizmat qiladi. Tilni bilish orqali iqtisodiy subyektlar o'z faoliyatini kengaytirish, xarajatlarni kamaytirish va daromadni oshirish imkoniyatiga ega bo'ladi.

XULOSA.

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, rus tili O'zbekiston iqtisodiyotida muhim funksional va strategik rol o'ynaydi. U nafaqat aloqa vositasi, balki iqtisodiy samaradorlikni oshiruvchi real omil hisoblanadi.

Rus tilini bilish orqali: biznes jarayonlari tezlashadi, xarajatlar kamayadi, yangi iqtisodiy imkoniyatlar yaratiladi

Kelajakda ko'p tillilik, xususan rus tilini bilish O'zbekiston iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil bo'lib qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Аузан А. А. Институциональная экономика
2. Гайдар Е. Т. Экономические реформы
3. O'zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo'mitasi ma'lumotlari
4. O'zbekiston Respublikasi Investitsiyalar vazirligi hisobotlari
5. Rossiya va MDH iqtisodiy tahliliy materiallari
6. Эрназарова, М., & Жабборова, Э. (2022). Педагогические технологии на уроках русского языка. Общество и инновации, 3(4), 251-256.
7. Жабборова, Э. Р., & Эрназарова, М. Н. (2022). Использование наглядности при совершенствовании обучения орфографической грамотности. Science and Education, 3(3), 708-712.

8. Rashidovna, Z. E., & Norboevna, E. M. (2022). Psychological Features of Learning in The Process of Education. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 4, 6-8.
9. Ernazarova, M. N. (2022). Linguoculturological aspect of language learning in national groups.